

Jubilujúce mesto SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Povinnosť zveladovať dedičstvo

Každé výročie núti človeka zamyslieť sa nad obdobím minulým, urobiť malú rekapituláciu vykonanej práce a samozrejme, urobiť výhľad zámerov do budúcnosti. Výročie 725 rokov od prvej písomnej zmienky o našom meste prežívame veľmi intenzívne. Na každom kroku – ak zalistujeme v histórii – naši predkovia sa snažili zveladovať mesto. Ako sa to jednotlivým generáciám darilo, je veľmi dobre vidieť z krásneho pohľadu na panorámu mesta.

To, čo naši predkovia realizovali v rozvoji mesta, dnes máme za povinnosť udržať a zveladovať. To už však nie je ľahká práca, lebo sú potrebné finančné zdroje, ktoré v tomto období nie je ľahké zaistiť. Naše historické jadro sa určite v poslednom období zmenilo, hlavne vďaka súkromným podnikateľom. Vďaka však ostávajú dĺžny zadným historického jadra, ktoré sú v mnohých prípadoch v žalostnom stave. Riešenie pripravujeme: bola zadaná úloha spracovať projektovú dokumentáciu na obnovu centrálnej mestskej zóny. V rámci tejto obnovy mesto začína v roku 1994 s rekonštrukciou radnice, začne sa opravou dlažieb na odstavových plochách námestia a dostavbou východnej časti námestia (Letnej ulice) meštianskymi domami.

Ukončením nového autobusového nástupišťa sa sice podarilo odkloniť časť hlavnej autobusovej dopravy z centra mesta, ale tento krok ani zďaleka nerieši problémy dopravy. Realizáciou severného obchvatu sa v budúcnosti zčasti odľahčí námestie od nákladnej dopravy, ale nie celkom.

Pre novú IBV mesto pripravuje lokality pri poliklinike na Blaumonte a v Novoveskej Hute. Ďalšie možnosti bytovaní mesto rieši prípravou projektov a spôsobom podpory na dostavbu podkrovných bytov.

Ing. KAROL MITRÍK
prednosta Mestského úradu

Naše mesto a s ním celý región Spiša prežíva ťažké chvíle reštrukturalizácie a útlmu baníctva. Je smutné, že v rámci Slovenska patríme na druhé miesto s najvyšším počtom nezamestnaných. I keď štátne orgány prijali systémové opatrenia na zmiernenie súčasného stavu rôznymi daňovými úľavami, nie je to všeliak, nakoľko je tu určite potrebná koncepcia zmeny štruktúry výroby a v neposlednom rade aj finančný kapitál. Mesto, i keď má veľmi aktívne zahraničné kontakty, nemôže samo bez podpory štátu túto nepriaznivú situáciu vyriešiť.

Na báze majetku mesta vzniklo viacero spoločností, ktoré podnikajú ako samo-

statné právne subjekty. Je možné povedať, že všetky prosperujú a aj v tejto ťažkej ekonomickej situácii sú schopné prežiť, ako napríklad Lesy mesta, spol. s r. o., NOVA spol. s r. o., OVERALL spol. s r. o., SVT spol. s r. o., EMKO – tepelný podnik, spol. s r. o., Hotel METROPOL a. s., BIC spol. s r. o.

V týchto podnikoch sa využíva len časť majetku mesta, zostatok je daný do prenájom podnikateľom. Žiaľ, mnohí tento majetok znehodnocujú, nevyužívajú ho profesionálne a snažia sa vyhnúť platbám, ktoré mesto nutne potrebuje na základnú údržbu a obnovu. Tento stav však nemôže byť trvalý, pretože by majetok nerozvíjal, ale žil by sme z podstaty, čo je nežiadúci stav.

Mesto vyvíja aktivity a to smerom k lepšiemu využitiu potenciálov mesta a regiónu, snahou založiť ľudingovú spoločnosť, ktorá bude usmerňovať podnikateľské aktivity na báze mestského majetku. V rámci tohto projektu je v súčasnej dobe realizovaný requalifikačný kurz za podpory úradu práce, kde sa pripravujú budúci manažéri, ktorí spracovávajú projekty pre lepšie využitie mestského majetku v oblasti výrobných a oblastí služieb, kde by malo dôjsť k výraznému zlepšeniu infraštruktúry pre oblasť cestovného ruchu.

Končí sa tretí rok fungovania samosprávy podľa zákona o obecnom zriadení. Uplýnulé obdobie bolo možné označiť ako prelomové, keď bolo potrebné realizovať mnoho legislatívnych zmien. Bolo sice ťažké, ale poučné pre každého, kto so záujmom pracoval v samospráve. Hodnotenie uplynulého obdobia by možno bolo zaujímavé, ale oveľa potrebnšie je zamýšľať sa nad perspektivami rozvoja nášho mesta a regiónu.

(Pokračovanie na str. II.)

Vyznanie

Spišská Nová Ves je tak späť s mojim životom, že ich nemožno oddeliť od seba a to i dnes, keď vlastne uplynulo vyše 40 rokov ako som opustil brány jej gymnázia a vydal sa „do sveta“. Mesto je späť s mojou mladosťou, mojimi prvými kontaktmi s realitou sveta, prírody a ľudí. Tu som spoznával ľudskú biedu i blahobyť, i veľkorysosť a ochotu mnohých, ktorí nemali nadbytok a predsa sa vedeli rozdeliť. Často sa mi vracajú spomienky na mnohých chudobných, ako na chrbte nosili drevo pre seba, či na predaj. I dnes sa mi premietajú obrazy, ako na dvojkolesových vozíkoch ťahajú kusy dreva hore Rožňavskou ulicou, spotení a zapriahnutí, aby si zarobili na chlieb.

Spišská Nová Ves bola tiež miestom, kde sa formovali moje názory na prvé prejavy nesúhlasu a protestu s mocou násilia a bezprávia, ktoré sme ako deti ovplyvniť nemohli, ale predsa sme sa aspoň vnútornou od nich distancovali. A boli to nielen žltou žedščipou hviezdou označovaní židovskí spoluobčania, alebo nápisy pri vstupe do mestského parku „Židom a psom vstup do parku zakázaný“, ich odvádzanie v nákladných vagónoch pre nás vtedy do neznáma. Alebo po oslobodení násilné odvádzanie mužov do Ruska, zatváranie statočných nevinných ľudí, kňazov, rehoľníkov a sestričiek, z ktorých mnohé sa s takou láskou venovali deťom v mestskom sirotinca. Tieto deti chodili spolu s nami do ľudovej školy a my sme im ako sirotám prejavovali detskú solidaritu.

(Pokračovanie na str. II.)

Slovo rodáka

Keď si spomínam na svoje miesto, intenzívne sa mi v pamäti vynára postava významného Novovešťa, národného umelca Mikuláša Hubu, ktorý bol jedno obdobie mojim pedagógom na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Vidím ho usmievavo zvedavého aj potom, keď už som pracoval, keď som bol režisérom a riaditeľom krajového divadla.

A toto obdobie bolo pre mňa naozaj najcennejším putom s obyvateľmi Spišskej Novej Vsi. Ved' prvé slovenské profesionálne divadlo tu, pod Tatrami, sa rodilo v priamom dotyku s občanmi, ktorí sa v čoraz väčšej miere stávali našimi fanúšikmi. Povzbudzovali nás svojim nadšením na predstaveniach, zaujímali sa o naše plány, o repertoár. Vynikajúci boli aj spolupracovníci – Novovešťania z technickej a administratívnej zložky.

Ale Novovešťanmi sa stali aj všetci herci, ktorých sme získali z Turca, Liptova, Pohronia, Šariša i Záhoria a ktorí sa v tomto meste cítili naozaj doma. So stovkami predstavení sme precestovali nielen po našom kraji, ale po celom Slovensku avšade sme nášmu mestu robili dobré meno. Na vyše päťdesiat inscenácií, medzi nimi Čaj u pána senátora, Nora, Filip II., Stará história, Salemské bosorky, Lúpežník a iné si zaiste spomenú aj dnešní pamätníci.

No po šťastných, družných a čoraz úspešnejších siedmich rokoch, prišiel deň rozlúčky. Tvrdý a necitlivý zásah do živého, zdravého organizmu nečakane zasiahol ambicióznym kolektív, ktorý postupne nachádzal a získaval svoje čestné miesto v relácii starších slovenských divadiel. Delimitácia znamenala, že časť členov súbory prešla do prešovského, časť do košického divadla. Časť, spolu s členmi súbory Hviezdoslav pokračovala v obmedzených podmienkach v pôvodnom poslaní ako Podtatranské divadlo. So slzami v očiach sme sa vtedy lúčili, no srdcom sme ostali Spišiaci.

Po rokoch som sa vrátil do svojho rodného mesta, aby som v spolupráci s Hviezdoslavcami našudoval tri inscenácie. Dobrosrdečnosť rodákov som opäť pocítil v priamom dotyku. Srdce sa mi opäť rozbušilo pri premiérach a zmocnila sa ma neutajiteľná nostalgia...

Pozdravujem ňa, mesto naše, mesto moje, pri tvojom 725. narodeninách a želim ti, aby tvoja vysočinná veža hlásala v ďalších storočiach iba mier, pokoj a aby tvoje zvony zvonili iba láskou ku všetkým ľuďom.

A vám, rodáci moji, želim, aby vaše ďalšie roky boli krokmi ku šťastiu, ku skutočnému Slovenskému ráju, ktorý nám patrí a ktorý si raz získa zaslúžený svetový obdiv.

Vás

MILAN BOBULA

V zrkadle dnešných dní

Aj keď mesto Spišská Nová Ves si v súčasnosti pripomína 725. výročie, je samozrejme, že osídlenie územia, na ktorom žijú dnešné generácie, je omnoho staršie. Osady, ktoré sa neskôr spojili do istého celku, existovali dávno pred rokom 1268. Naša úcta, obdiv a poklona patrí všetkým generáciám, najmä však tým ľuďom, ktorí naše územie zvelebovali, chránili a budovali.

SPIŠSKÁ NOVÁ VES je okresným mestom. Náš okres má rozlohu 1529 km², čo je 3,1 % z územia Slovenskej republiky. V súčasnosti má okres vyše 147 tisíc obyvateľov, čo je 2,7 % z občanov SR. Z 89 obcí okresu je šesť miest: Spišská Nová Ves, Levoča, Krompachy, Gelnica, Spišské Podhradie a Spišské Vlachy. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo predstavuje 44,9 % podiel z celkového počtu obyvateľov okresu. Nezamestnanosť dosiahla vyše 22 % (viac ako 13 tisíc osôb je bez práce). Treba spomenúť, že špecifické problémy, ktoré musíme riešiť, máme s rómskym obyvateľstvom.

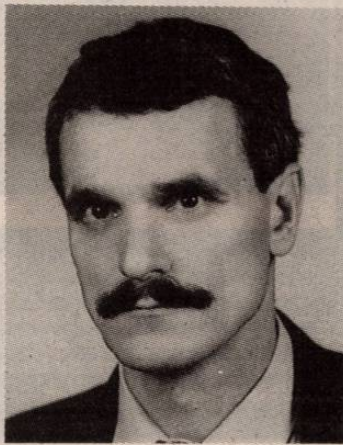
Rozhodujúcimi odvetviami okresu z hľadiska zamestnanosti sú: priemysel, rozpočtové organizácie, poľnohospodárstvo a stavebníctvo. Rozhodujúcimi odvetviami z hľadiska výroby tovarov je hutníctvo železa a nečerných kovov a priemysel potravin a puchutín. Z hľadiska exportu sú rozhodujúcimi odvetviami hutníctvo nečerných kovov, drevospracujúci a textilný priemysel.

Pred okresom Spišská Nová Ves stoja mnohé reálne úlohy a možnosti oživenia ekonomiky regiónu. Široké pole pôsobnosti tu majú sektory malých a stredných podnikov. Predpokladáme, že tieto firmy vytvorí aj väčší počet pracovných príležitostí, než je

Mgr. GUSTÁV KRAJČÍ
prednosta Okresného úradu

ich podiel na trhu. Chceme zriadiť obchodné zastúpenie firiem a podnikov okresu na Ukrajine, výstavu výrokov firiem a rozvíjať činnosť Poradensko-podnikateľského strediska v spolupráci s BIS Spišská Nová Ves.

Potenciál spišskonovoveského okresu, napríklad krásna príroda, priemysel a služby, majú všetky predpoklady na zdarný rozvoj cestovného ruchu, ďalej na komplexné spracovanie drevnej suroviny a dreveného odpadu, rozvoj stavebníctva, strojárskeho priemyslu a využitie voľných výrobných hál a plôch na rozvoj perspektívnych, ekologicky nezávadných priemyselných výrobov. Aktuálne je aj využitie minerálnych vôd, netradičných zdrojov energie, ako je výstavba malých vodných elektrární a využitie dreveného a biologického odpadu.

Rozvoj poľnohospodárstva dáva veľké možnosti na pestovanie zemiakov a koreňovej zeleniny. Perspektívy má vytváranie menších hospodárskych celkov, rodinných fariem orientovaných na živočíšnu výrobu. V okrese je veľká tradícia chovu koní, kožušinových zvierat a predovšetkým finalizácia poľnohospodárskej produkcie.

Za ďalší rozvoj regiónu nesieme všetci veľkú zodpovednosť. Chceme a sme povinní vytvárať a budovať generáciám zanechať podmienky pre dobrý hospodársky a kultúrny rozvoj.

PROGRAM OSLÁV 725. výročia

prvej písomnej správy o meste Spišská Nová Ves

Streda 24. 11. 1993

Otvorenie expozície. *Výstava Spišská Nová Ves vo fotografii na prelome storočí.* (Vlastivedné múzeum – 16.00 hod.)

Štvrtok 25. 11. 1993

Vesníšaz jubilejnej výstavy Imrich Svítana. (Galéria umelcov Spiša – 15.00 hod.)

Miroslav Dvorský – spev, recitál. (Koncertná sála Reduty – 19.00 hod.)

Piatok 26. 11. 1993

Slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva (Koncertná sála Reduty – 16.30 hod.)

Výjavy zo života mesta – slávnostná premiéra (Spišské divadlo 19.00 hod.)

Sobota 27. 11. 1993

Slávnostná sv. omša (Rímskokatolícky kostol – 10.00 hod.)

Dobrá večer kvintet – koncert špičkovej vokálnej skupiny. (Koncertná sála Reduty – 19.00)

Pondelok 29. 11. 1993

Pečiatkovanie príležitostnou pečiatkou k 725. výročiu mesta (Pošta 1, Spišská Nová Ves)

(Dokončenie z 1. str.)

Vyznanie

Mnohí, ktorí boli takto násilne odvedení do Ruska, sa už nevrátili alebo sa po mnohých rokoch vrátili zlomení na tele i duši. Medzi odvedenými do Ruska bol i profesor gymnázia Enderle. Keď prišla po niekoľkých rokoch správa, že v Rusku zomrel, vtedajší riaditeľ gymnázia prof. M. Ondruš napísal na prvú stranu výročnej školskej správy nekrológ so slovami: „Venoval celý svoj život mládeži, ale doba v ktorej žil, mu nebola prajná“. Prehovril rečou, ktorej každý, okrem miestnych vládcov, rozumel. Často som sa k tejto myšlienke vracal a s úctou obdivoval múdrosť a statočnosť nášho riaditeľa. Ved' pre mnohých žiť znamenalo, že krívda za stôl sadia a pravda v ávier zobra.

Dokážme sa poctivo vysporiadať s minulosťou a nazvať veci pravými menami. Nebojme sa pozrieť i do vlastného zrkadla i keby to malo boľieť, aby sme odbremenili od ťarchy minulosti boli schopní začať skutočne žiť život slobodného občana v slobodnom meste a štáte, lebo slobodu dá druhým a rešpektovať práva druhého vie len ten, kto sám je slobodný.

Neraz som rozmýšľal, kto nás najviac formoval svetonázorovo a hodnotovo. Boli to nielen rodičia, škola, katechéti, prostredie, ale i doba, v ktorej sme žili, a ktorá nám napriek všetkému dala možnosť učiť sa oddeliť dobro od zla, pravdu od ľži, pretvárkou od úprimnosti, solidaritu od ľahostajnosti. A potom už záležalo len na každom z nás, ako sme tieto zásady uplatnili, ako sme svoje životné poslanie plnili a pínime. Mne život umožnil pracovať v mnohých nemocniciach doma i v niektorých rozvojových krajinách a konfrontoval ma nielen s pozitívnymi životami, radosťou, šťastím a spokojnosťou, ale i s ľudským utrpením a bolesťou. Ale to všetko sa začalo už dávno v našom a mojom rodnom meste.

Bud' me hrdí na naše mesto, i keď skromní v hodnotení seba, budujme jeho novú tvár, aby sme dokázali žiť v úcte a rešpekte so všetkými ľuďmi v našom meste i mimo neho, v našom štáte i mimo neho, nech patria k akémukoľvek národu, rase, náboženstvu alebo politickému smeru.

Svet má reálne šance prežiť, ak ľudia dokážu byť skutočne ľudmi, navzájom bratmi a sestrami. Nepremárňme túto šancu. Ved' Spiš bol už v minulosti miestom, kde to ľudia dokázali.

A nakoniec moje osobné vyznanie: ak by som mohol ešte raz žiť a vybrať si svoje rodisko, bola by to znovu len Spišská Nová Ves. Prof. MUDr. LADISLAV ŠOLTĚS, DrSc Ústav medicínskej etiky a bioetiky Lekárskej fakulty UK a IZV Bratislava

PIATY NOVEMBER 1993 sa do histórie mesta Spišská Nová Ves zapíše ako deň slávnostného otvorenia detašovaného pracoviska Ekonomickej univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. V roku 725. výročia prvej písomnej správy o meste sa Spišská Nová Ves stáva vysokoškolským mestom.

Školstvu mesto vždy prialo

História spišskonovoveského školstva siahá podľa dostupných prameňov do 13. storočia, kedy vznikla pri farskom chráme tzv. farská škola. O storočie neskôr sa premenila na mestskú školu, bola teda v plnej starostlivosti mesta. Škola mala vynikajúce meno v širokom okolí, o čo sa zaslúžili najmä výborní pedagógovia ako napr. Simon Jakub Saruch, Salamun Konrád Gaal, Ján Gellerty, Juraj Peschovius, latinský básnik a ďalší.

V 16. storočí vzniklo spišskonovoveské gymnázium. Spisat' dejiny tejto i niektorých ďalších mestských škôl by bol námet na rozsiahlu samostatnú prácu. O význame a veľkosti školy svedčí fakt, že napr. v školskom roku 1878/9 študovalo na gymnáziu 523 žiakov. Medzi najvýznamnejšie spišskonovoveské školy patrili aj učiteľský ústav, zriadený v roku 1871. O túto školu malo záujem viacero miest, no i v tomto prípade poskytila Spišská Nová Ves najvyššie podpory a podporila výstavbu i prevádzku ústavu.

Samostatná výstavba budovy sa zvládla za neuveriteľných 18 mesiacov. Táto škola vďaka vynikajúcej pedagogickej obsadeniu vychovávala mnoho významných učiteľov a bola jedným z centier vzdelanosti na Spiši. V predposlednom roku minulého storočia bola v meste otvorená drevárska škola, ktorá patrila medzi najstaršie svojho druhu v celom Uhorsku. V tomto prípade sa preukázal vzťah mesta k vzdelanosti a školstvu – výstavbu financovalo z mestského rozpočtu, a potom bola škola prevzatá štátom. Prevádzka ďalšej významnej mestskej školy – chlapčenskej meštianskej školy (otvorená r. 1894) bola zasa dlhšie obdobie financovaná mestom ročným nákladom 20 000 zlatých, neskôr podľa dohody spoločne so štátom.

V súčasnosti pôsobí v meste osem základných škôl, jedna cirkevná základná škola a rovnako jedna alternatívna škola, dve základné umelecké školy, tri stredné odborné učilištia, päť stredných odborných škôl, dve gymnáziá a regionálne vzdelávacie stredisko City University Bratislava. Až doteraz sa však nepodarilo vytvoriť v Spišskej Novej Vsi vysokoškolskú pôdu, aj keď takýchto pokusov bolo v minulosti nemalo. Nedávno sa naplnila aj táto túžba Spišskonovovesčanov – v meste sa etablovali hneď dve univerzity. Svoje detašované pracoviská tu otvorila Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a prešovská Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika. Zodpovedajúce podmienky pre fungovanie oboch vysokoškolských pracovísk zabezpečil a garantuje Mestský úrad v Spišskej Novej Vsi, ktorý bol hlavným iniciátorom ich vytvorenia. Samozrejme, nemenej dôležité bolo porozumenie a podpora z Úradu vlády SR, ministerstiev vnútra, školstva a vedy, no predovšetkým vo vedení príslušných fakúlt a univerzít. Spišskonovovesčania to považujú len za začiatok formovania vysokého školstva v meste. Plány sú smelé, no naša momentálna ekonomická situácia veľmi rozvoju školstva nepraje. Napriek tomu dúfajú, že sa im ich postupne podarí splniť. A že tento „darček“ k jubileu mesta nebude posledný.

Mgr. Ján VOLNÝ

MEDAILU K 725. VÝROČIU si z osláv odnesie do tristo jednotlivcov a zástupcov organizácií. Jej autorom je akademický sochár Imrich Svitana, spišskonovoveský rodák. (jv)

SCÉNA v roku dva

„KEMU CE TREBA?“ Otázka v irečítom nárečí preniká do všetkých súdových slovenských divadelníckych vrstiev i súdriadní. Opätovne prichádza na pretras problém existencie stálych profesionálnych divadiel.

Personál Spišského divadla nevima dilematickú rečnícku otázku ako zbrusu nový fenomén. Od roku 1980, od premeny Podtatranského divadla na Divadelný súbor pre deti a mládež, pobočnej scény DJZ Prešov, sa súbežne s oceňovaním alebo zatracovaním konkrétnych inscenácií v rôznych kruhoch ustavične problematizovala funkčnosť, „rentabilitosť“ novoveskej filiálky...

Vznik súboru DaM vyvolával rozpaky podfarbené občasnou nedôverou a ešte častejšou závisťou. Začiatkom osemdesiatych rokov totiž nebolo „Igllov“ jediným regionálnym sídlom aspirujúcim na profesionálne zameranie svojho ochotníckeho fundamentu.

Súbor Divadla pre deti a mládež, pobočnej scény DJZ Prešov sídlia v Spišskej Novej Vsi sa od prvopočiatkov nemohol sťažovať na nudu. Javiskové hviezdy sa na perifériu vonkoncom nehrnuli, šancu dostali osobnostne i umelecky zdateľší, vyprofilovanejší ochotníckí adepti hereckého remesla. Trinásť rokov „vidieckeho“ divadla, bárs s profesionálnym certifikátom tvorili a netvorili výlučne inscenácie, premiéry. Ide o obdobie nasýtené ľudskými osudmi, krízami, víťazstvami aj umeleckými porážkami.

Postupne si nachádzali na Spiš cestu výrazne režisérské, protagonisticke, dramaturgické typy: Miro Košický, Igor Rusnák, Anton Kret, Vjačeslav Spesivcev, Viera Strnísková. Nezapltenými skúsenosťami, tvorivým fortelom plodnosne ovplyvňovali omladinu. Ťažké začiatky, pipianie s precizovaním prvých kročícok sa rentuje v silnej zostave najdenej spišskonovoveskej divadelnickej generácie: Viliam Rozboril, Alena Kul'ňová-Horňáková, Milan Revaj, Dana Košická, Marta Piczková a ďalší.

Sezóna 1992/93 sa v historicky nedeľnej epoche „iglovského teatru“ na profesionálnej báze rádi k prelomovému. Začiatkom roku sa osamostatnilo štatutárne aj erbovo na Spišské divadlo. Vznikol interesantný projekt Klub-štúdia a ešte zaujímavejšími predstaveniami Figardovej drámy Ostrov a kompozície La-lu-lu na motívy poézie T. Lehenovej a Ch. Morgensterna. Autonomným miniansabl tvorcov, osobití v poetike, ale umelecky integrovaní s činohrou, sa prezentovali vsuktu pozoruhodne. V klube sa zrodil inscenačný súzvuk režiséra Róberta Horňáka a dramaturgicky Evy Fifikovej a.h. a rovnako pohostinne pôsobilého scenógrafa Jána Hončaríva.

Josef LAPŠAI

Povinnosť zvelaďovať dedičstvo

(Dokončenie z 1. str.)

V krátkej budúcnosti (počnúc rokom 1994) budú na programe riešenia tieto projekty v našom meste:

1. Rekonštrukcia Radnice a ukončenie opráv dlažieb a chodníkov na námestí.
2. Realizácia výstavby podkrovných bytov za finančnej intervencie mesta, odpredaj komunálnych bytov, príprava územia pre výstavbu rodinných domov.
3. Riešenie dopravy v meste (dopravné trasy, pešia zóna), ako aj ekologizácia hromadnej dopravy buď autobusmi na plynový pohon, alebo trolejbusovou dopravou.

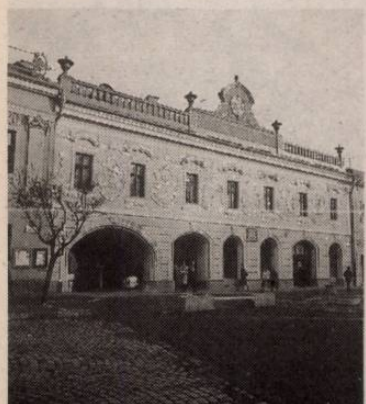
4. Ukončenie kábelizácie mesta rozvodmi cez firmu Kábel plus tak, aby informačný kanál viedol do každej domácnosti. Tu bude musieť aj mesto finančne prispieť, aby sa projekt realizoval aj v ostatných častiach mesta ako Novoveská Huta, Ferčekovce, Pod skalou a Pod Teplíčkou.
5. Prípravu realizácie skládky komunálneho odpadu Kúdelník II a realizáciu projektu separácie odpadov na území celého mesta a obcí, ktoré sú napojené na mestskú skládku.
6. Príprava projektov na zachytenie vodných zdrojov Biely potok, aby mesto v budúcnosti nebolo odkázané na zdroje z iných regiónov.

To sú nosné úlohy. Samozrejme je potrebné zabezpečovať aj celý rad ďalších úloh v oblasti poriadku, čistoty, kultúry, športu, školstva, výstavby, skrátka vo všetkých oblastiach dôležitých pre život ľudí v našom meste.

725 rokov od prvej písomnej zmienky je udatosť mimoriadna. Veríme, že tak ako v minulosti, aj teraz, v týchto ťažkých časoch pre nás Spiš a jeho centrum Spišskú Novú Ves, nájdeme spoločne východisko pri riešení problémov. Ak sa oprieme o dedičstvo našich predkov a obohatíme ho našim prínosom, som presvedčený, že Spiš má pred sebou veľkú budúcnosť. Samozrejme na dosiahnutie tohto cieľa musíme prispieť všetci, bez ohľadu na politickú alebo náboženskú príslušnosť.

Jubilujúcemu mestu, predovšetkým jeho občanom želám veľa trpezlivosti a statočnosti pri prekonávaní ťažkostí, s vierou v lepší zajtrajšok, čo je v prvom rade možné zabezpečiť statočnou prácou. A túto vlastnosť Spišiaci určite majú.

Ing. Karol MITRIK
prednosta MsÚ

Provinčný dom – múzeum.

Z nepísaných dejín

HLINENÝ SLOVANSKÝ HRNIEC (zač. 6. stor. pr. Kr.) Pod Kudlovcom.

V týchto dňoch, keď vrcholila oslava 725. výročia najstaršej zachovanej písomnej zmienky o meste, je správne položiť si otázku, či týmito rokmi, teda rokom 1268 dejiny mesta len začínajú, alebo tých 725 rokov je len epizodou z dejín, ktoré začínali hlboko v praveku. Archeologické zistenia majú už dnes pomerne veľkú vypovedaciu schopnosť. Viac ako stredoveké listiny sú schopné vypovedať o počiatku i zániku jednotlivých ľudských spoločenstiev, o ich schopnostiach stavať domy rôznych typov a konštrukcií, opevnenia hradísk i samotného mesta, pestovať obilniny a chovať domáce zvieratá, ale aj loviť divú zver, doľovať rudy a zo železa, medi, zlata a striebra vyrábať pracovné nástroje, zbrane, ale aj krásne šperky. Systematické výskumy dovoľujú aj akúsi rekonštrukciu spoločenského a duchovného života.

Už od doby kamennej sú doklady o významnom postavení tohto regiónu v kontinentálnom obchode so surovinami, rôznymi výrobkami, zbraňami a šperkami. Mnohé nálezy pochádzajú od Stredozemného i Baltického mora, zo zakarpatskej oblasti, z Balkánu, ale aj

z územia západnej Európy. Spiš bol stále akousi obchodnou križovatkou. Kontakt so svetom obohacoval kultúru, prácu i životnú úroveň tunajších ľudí už v praveku a nemenej v stredoveku.

Aj napriek tomu, že na Spiši máme niekoľko polôh s pamiatkami na život pračloveka už v staršej a strednej dobe kamennej, na nami sledovanom priestore sme doposiaľ zistili najstaršie osídlenie reprezentujúce najstarších známych poľnohospodárov, ktorí popri zberačsko-loveckom spôsobe obživy už v dobe viac ako štyri tisíc rokov pred Kristom využívali aj výhody produktívneho hospodárstva. Nálezy zvieracích kostí potvrdzujú, že spomedzi divých zvierat lovili predovšetkým prutra, srnca, jeleňa, diviaka, koňa a ryby. Chovali už hovädzí dobytok, kozy a ošpané. Pestovali pšenicu, proso a hrach. Boli majstrami výroby hlinených nádob. Keramika z tohto obdobia sa svojou kvalitou i umeleckým prevedením a výzdobou radí medzi najhodnotnejšie.

V ďalšej epoche vývoja, v dobe bronzovej, sa tu usadili okrem poľnohospodárov a lovcov aj najstarší baníci, hutníci a kovolejári, ktorí využívali bohaté povrchové ložiská rúd v Spišskogemerskom rudohorí. Zistené osady vo viacerých polohách v meste i mimo mesta len potvrdzujú význam tohto regiónu v novej oblasti ľudského podnikania a to v ťažbe a spracovaní rudného bohatstva. Teda, už pred viac ako 3500 rokmi sa začali slávne dejiny spišského baníctva, hutníctva a kovolejárstva. Mohli by sme poukázať aj na významné kontakty Spiša s pridunajskou rímskou oblasťou od prvého storočia pred Kristom až po príchod starých Slovanov do tejto oblasti. Mohli by sme tu opísať pozoruhodné nálezy železiarskych pecí v neďalekom Čingove v Slovenskom raji, ale aj krásne, importované rímske bronzové spony, či také, ktoré sa pokúšali napodobňovať tunajší majstri. Mohli by sme hovoriť aj o nálezoch vzácnej

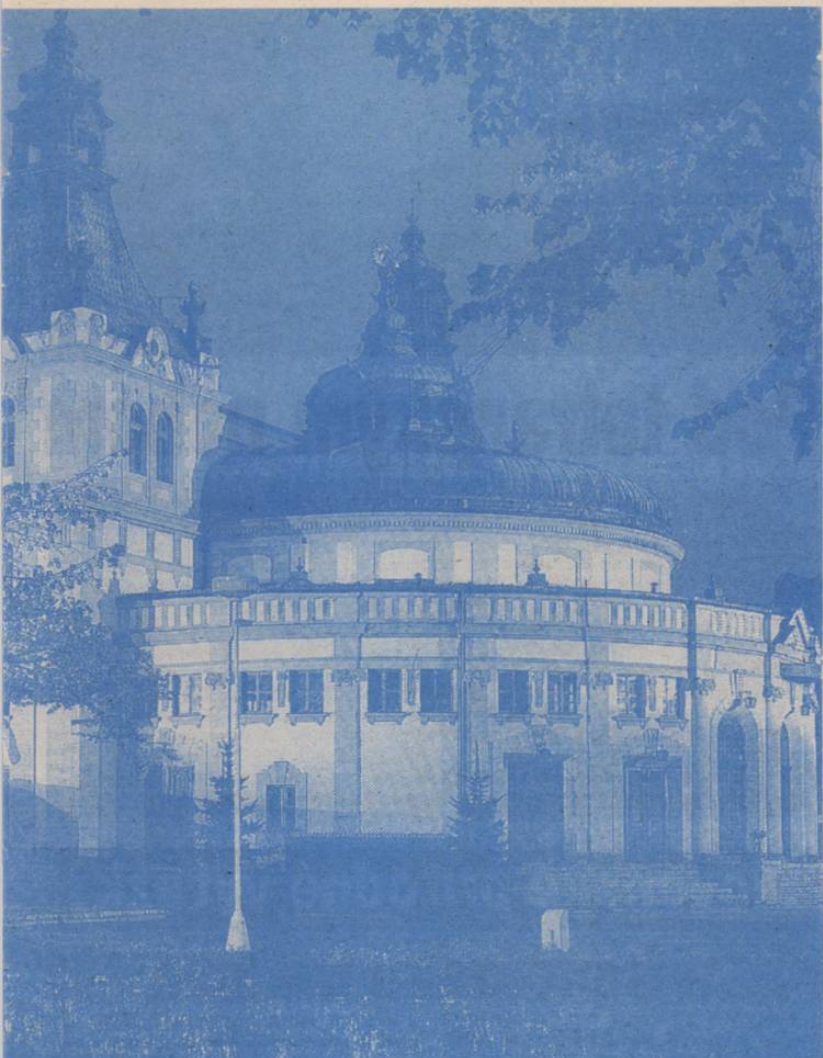

ZNÁMA REDUTA – dôstojný stánok Spišského divadla

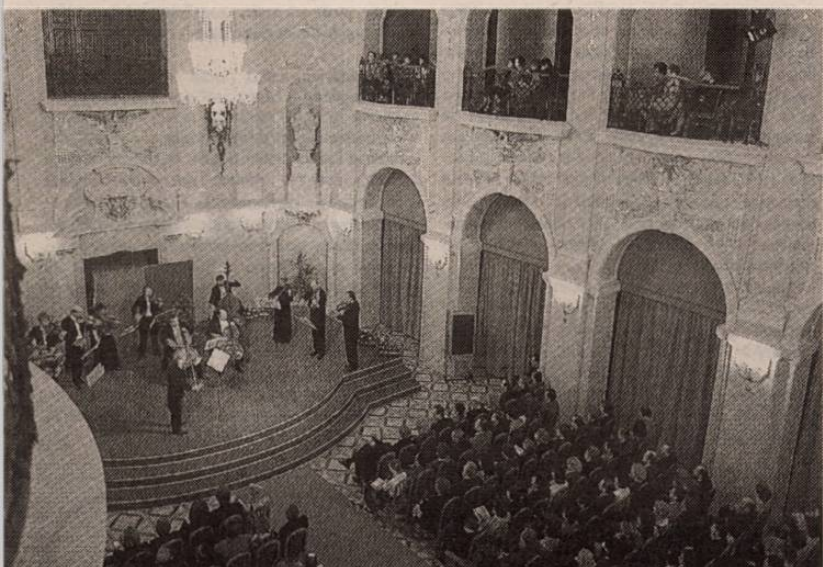
No ani ctiteľia väčších, „kamenných“ miér neostali ukraťtí. Spišiáci veľmi sa zvládli Dürrenmattovu Návštevu starej i Tento klasický titul v réžii M. Košického, i maturгии Igora Rusnáka sa stal skvostpartom jedinečnej Viery Strnískovej a ne – istoty ansámblu Štefana Labanca.

Kde ako, ale v novoveskom stánku Tá naozaj nezdráhajú aspiráciám mladých rokov dávať priestor, šancu. Jednu novú Spišáka v „trezorovej“ historickej freske Claudela Zvestovanie. Biblické podoben francúzskeho dramatika oslovilo predčkým východoslovenský vídielk. Súborom kedy divadla sa neľazi vycestovať za s' divákom: z takmer 200 predstavení uply sezóny odohrali bezmála dve tretiny „vc za hranicami mesta.

Jubilujúca Nova Villa prešla stároč Spišské divadlo začalo druhú, presnejšie apolťú sezónu. Mesto potrebuje vskutku divadlo. Spišskonovoveské radní, od mesta veľkorysosťou – na súdobe slove pomery až nevidanou – vlievajú svojim delnikom do citlivého umeleckého organ životodarnú miazgu – nádej prežitia. Ús vosťou zároveň jednoznačne riešia rozpr dilemu: kemu ce treba?...

vadla

KONCERTNÁ SIEŇ REDUTY

NEOPAKOATELNÚ ATMOSFÉRU zákutí a uličiek, i dnes už neexistujúcich, približuje návštevníkom Vlastivedného múzea v Spišskej Novej Vsi výstava fotografií z prelomu storočí. Sprístupnená bude až do 15. januára 1994. Pre niekoľko desiatok vylosovovaných návštevníkov sú pripravené hodnotné ceny. (jv)

TAKMER DVESTO prekrásnych farebných fotografií, zachytávajúcich zákutia jedného z našich najkrajších regiónov, nájdete v publikácii **STREDNÝ SPIŠ**. Meno autora fotografií Ladislava Jirouška je garanciou kvality rovnako ako meno autora textov (okrem slovenčiny aj v angličtine, nemčine a francúzštine) historika PhDr. Ivana Chalupického. Za niekoľko mesiacov od vydania knihy sa predala značná časť nákladu a budúročná turistická sezóna sa zrejme postará o zvyšok. ● Ak máte záujem o túto publikáciu, vhodnú aj na reprezentáciu a darovanie, môžete si ju za veľmi výhodných podmienok zabezpečiť na Mestskom úrade v Spišskej Novej Vsi, odd. kultúry. (Tel.: 0965/240 98, fax 0965/269 80).

Medzi mestá, s ktorými má Spišská Nová Ves nadviazané partnerské vzťahy, patrí aj dolnosaský Clausthal-Zellerfeld. Počas pobytu delegácie zo Spiša v októbri t. r. tu bola slávnostne pokresťená Spišská ulica. Na slávnostnom akte sa zúčastnili primátori oboch miest Heribert Meier a Ing. Rastislav Jacák.

To i to (Z histórie)

Mesto vzniklo pri staršej lokalite Iglvo – Ihov. Jadrom mesta je dlhé, vretenovité námestie, najväčšie v našej vlasti (dĺžka 1250 m, šírka 200 m), typické pre stredoveké mestá, ktoré vyrástali pri diaľkových cestách. Dominantou panorámy mesta je štíhla 87 metrov vysoká veža rím.-kat. farského kostola, najvyššia veža na Slovensku. Postavili ju v rokoch 1892–1893 na pôvodných stredovekých základných múroch, pretože pôvodná veža 2. februára 1849 zhořela. Plány terajšej veže v duchu neogotiky vypracoval profesor Imrich Steindl. Vari ako reminiscencia na pôvodnú vežu sú okrem hodín nad balkónom ešte jedny hodiny v spodnej časti veže.

V 14. storočí začala v Spišskej Novej Vsi pracovať najvýznamnejšia gotická zvonnôžňa-reň na Slovensku. Jej zakladateľom bol Konrád Gaal. V jeho dielni sa liali aj ojedinelé kalichovité dvojdielne krstiteľnice. Kráľ ho povýšil do šľachtického stavu, jeho kúriu a zeme oslobodil od daní. Na základe tejto výsady škola Konrádova i jeho potomkov prekvitela a pracovala do roku 1516. Chýr o Konrádovej zvonnôžni sa rozniesol v šírý svet. Na Spiši aj dnes zvonia zvony, zhotovené v tejto dielni. Gaalovská rodina prispela k sláve tohoto mesta.

Spišská Nová Ves bola tristošesťdesiat rokov v zálohu poľského kráľa. Bol to zvláštne postavenie, lebo si na ňu robil nárok uhorský kráľ, na ktorého území ležala, i poľský kráľ, ktorý ju za požíchané peniaze dostal do zálohy.

Mária Terézia utvorila v roku 1778 Provinciu šestnástich spišských miest. Na jej čele stál gróf a sídlom sa stala Spišská Nová Ves. Pretože Provincia, ako reprezentatívny orgán všetkých tam patriacich miest, konala tu svoje snemy a zasadnutia, bolo potrebné ubytovať zástupcov týchto miest. Preto v Spišskej Novej Vsi postavili 16 domov, na rovnakom stavebnom pozemku, rovnakého vzľadu i rozlohy. Každé mesto, patriace do Provincie, bolo povinné pre svojho starostu v Spišskej Novej Vsi postaviť jeden dom – rezidenciu.

Národné povedomie Slovákov v Spišskej Novej Vsi šírilo a upevňovalo Štefan Mišik, ktorého 150. výročie narodenia si pripomenieme 1. decembra. V roku 1874 sa stal farárom v Hnilci, ktorý vtedy patril ako osada do Spišskej Novej Vsi. Tento horlivý kňaz bol historikom, národopiscom a publicistom. Stál pri zrode Muzeálnej slovenskej spoločnosti a od roku 1908 až do roku 1919, kedy zomrel, bol jej predsedom. Bol aj dušou jednatelstva Matice slovenskej, ktoré v meste aktívne pracovalo od roku 1874.

20. novembra 1871 sa začal prvý školský rok na novootvorenej Učiteľskej škole v Spišskej Novej Vsi. 1. septembra 1899 otvorili v Spišskej Novej Vsi Kráľovskú štátnu drevopriemyselnú odbornú školu, prvú na Slovensku, organizovanú podľa rovnakej školy v Budapešti. Štúdiom bol štvorročné a malo tieto oddelenia: stolárske, sústružnícke a rezbárske.

Prvé číslo slovenských novín na Spiši pod názvom TATRY vyšlo 7. februára 1919. Jeho redaktorom bol významný slovenský akademický maliar Jozef Hanula, ktorý vyučoval na meštianskej škole v Spišskej Novej Vsi. Napísal aj pravidlá slovenského pravopisu, ktoré vyšli v tomto meste. Podľa nich sa vyučovalo v kurzoch slovenského jazyka.

Výsledky hospodárskeho rastu i zveľadenia mesta si mohli všetci návštevníci Spišskej Novej Vsi prezrieť na veľkej Podtatranskej výstave v dňoch 5.–14. júla 1929, ktorá bola v tomto roku jedinou výstavou na Slovensku. Zážitku nad ňou prevzali ministri zo Slovenska. V rámci výstavy bola odhalená druhá najväčšia socha na Slovensku národného bohatera gen. M. R. Štefánika v parku na námestí, kde stála až do jej násilnej demolácie v päťdesiatych rokoch. Sochu gen. Štefánika zhotovil slovenský akademický sochár, maliar, ilustrátor Andrej Kováčik.

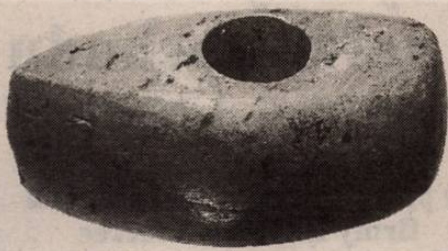
Tragické prvenstvo zažila Spišská Nová Ves dňa 24. marca 1939 o 16.45 hod., keď sa stala prvým mestom v strednej Európe, ktoré bolo bombardované vojenským letectvom pred druhou svetovou vojnou. Popri piatich vojenských osobách bolo náletom maďarských lietadiel postihnutých aj 8 neúčastných civilov.

Na svetovej výstave v Montreale v roku 1968 obdivovali 117 cm vysokú striebornú monstranciu zo Spišskej Novej Vsi. Pochádza zo začiatku 16. storočia a je vyhotovená na spôsob gotických oltárov. Obsahuje malú sošku Madony s Dieťaťom, dvoch anjelov a sv. Štefana a sv. Ladislava, ako aj skřížene banickej nástroje – zjednodušený erb Spišskej Novej Vsi. Bol tam aj pacifikál s relikviárom od majstra Mikuláša Gallucusa asi z roku 1360. Je z rýteho striebra, doplneného emailom.

Rokmi sa vynára pred nami história známa i neznáma. Nechajme sa ňou poučiť, aby o nás neplatila výčitka starovekého dejepisca, že chodíme ako cudzinci vo svojej otcine. Nech sa na nás vzťahuje: história est magistra vitae – história je učiteľkou života!

PhDr. Jozef KURUC

in
ta

KAMENNÁ SEKERA (Okolo 3500 rokov pred Kr.). Spišská Nová Ves – Pod Skalou.

Smižianskej rovni
ého hradiska na
ločenskej diferen-

staršou písomnou
kým dejiny, ktoré
no mestu.

ldovcom sa zistili
ria 5. a 6. storočia
etkým rekonštruo-
vrádzujú, že v tejto
toročia. Sídlisko je
Brunsík. Pri tomto
ydrik, je niekoľko
ov z obdobia od

anského osídľova-
storočia, sa tu už
ch, ale aj o osamo-
jšieho intravilánu
h a v extraviláne

dvékomoravskej
ské hradiská, teda
a kultúry podtat-
trili aj spomínané

na osada našich
storickú kontinuitu

osada už nedosiahla predošlú veľkosť, naopak, začal výrazný rozptyl jednotlivých postavených domov po celej ploche dnešného mesta. V tejto fáze začala akási špecializácia hutníckej a kováčskej výroby.

Výskumom sa zistili viaceré donedávna neznáme skutočnosti. V prvom rade ide o zistenie, že v mieste terajšieho farského kostola stál už niekedy v 12. storočí kostol pri ktorom sa pochovávalo. Súčasné poznatky nám dovoľujú rekonštruovať stavebný vývoj kostola od 12. do 16. storočia.

Ako druhý dôležitý poznatok je situovanie polohy v ktorej sa usadili okolo polovice 13. storočia kolonisti „Hostia“. Zistili sme teda, kde bola nová osada hostí Villa Nova.

Tretí poznatok svojim významom nielenže dotvára sídištnú situáciu, ale nepriamo nám pomáha preniknúť do vzťahov medzi domácim slovanským obyvateľstvom a kolonistami. Hostia z titulu výsad a práv, ktoré im udelil panovník začali svoju dedinu opevňovať murovanými hradbami a priekopou. Ich zámer bol naozaj veľkorysý. Z listín sa dozvedáme, že opevnenie mesta bolo podmienkou panovníka pre udelenie ďalších výsad obyvateľom Novej Vily, najmä právo skladu rúd, hutníckych a kováčskych výrobkov.

Noví osadníci pravdepodobne nemali záujem spojiť sa s obyvateľmi slovanského Iglva a preto ako prvé začali stavať úsek opevnenia medzi týmito dvomi osadami. Múr a priekopa mali zabrániť, aby sa staršie slovanské obyvateľstvo podieľalo na využívaní výsad hostí. Ale tento urbanistický projekt bol nad silu nových osadníkov a časti tých Slovákov, ktorí bývali západne od Iglva. Opevnenie rozhraničujúce osady však neukončili, ba naopak, zasypali priekopu a v priebehu konca 13. a začiatku 14. storočia už na tomto zázype postavili nové domy.

V listine zo začiatku 14. storočia výraz „Villa Nova alias Iglvo“ je z tohto pohľadu veľavravný. V tejto dobe už boli obe osady chránené jedným spoločným opevňovacím systémom, ktorý tým, že chránil aj Iglvo, bol oproti pôvodnému väčší.

Aj keď si osadníci postavili vlastný kostol, dnes tzv. slovenský kostol, už koncom 13. storočia najdôležitej-

ším, ale aj najväčším kostolom aj zásluhou hostí a ich podielu na prosperite mesta bol terajší kostol Nanebovzatia P. Márie.

Snáď tento krátky exkurz do počiatkov histórie mesta by mohol byť v mnohom inšpirujúci nielen pre tunajších obyvateľov mesta, ale aj pre všetkých, ktorí sú nositeľmi schopnosti podieľať sa na spoločnej práci pre spolužitie, porozumenie a pre blaho všetkých obyvateľov našej vlasti.

Kiež by tí, ktorí položili základy tomuto mestu, boli pre nás príkladom.

František JAVORSKÝ,
poslanec NR SR
Archeologický ústav SAV

HLINENÁ KACHLICA zo 16. storočia. Sídlisko Východ-Zimná.

HK hľadá kanonierov

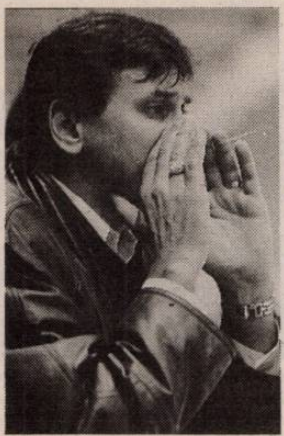
SEZÓNA
iste nie posledná

Minuloročná hokejová sezóna privádzala fanúšikov, samotných hráčov a činovníkov v Spišskej Novej Vsi do mdlôb. Až v poslednom kole, v hodine dvanásťtej, vybojovali spišskonovoveskí hokejisti svoju extraligovú prítomnosť. Rok po oslavách „šesťdesiatin“ iglovského hokeja.

V dejinách poslednom súťažnom ročníku bývalej I. SNHL pripomína dianie vôkol trénerov v spišskonovoveskom klube ruskú ruletu: nevedelo sa, koho výborníci „ulovia“ a už vôbec nie, dokedy sa lodivod – novic udrží pri kormidle. Až 12 kôl pred záverečným hvizdom zlanáril Ján Šterbák (na snímke). Žiadali od neho malý zárazek – postup. Stalo sa, ale profík Šterbákovho formátu hneď skraja varoval: medzi extraligovú spoločnosť sme sa dostali zo

6. miesta. Ak nemáme účinkovať v roli outsidera, musíme bezpodmienečne splniť tri úlohy: profesionalizovať jadro mužstva, naprogramovať perpektívnu letnú prípravu so všetkým, čo k nej patrí a doplniť káder o skúsenejších chlapov. Podaktorí funkcionári chceli trénerove nároky skorigoovať: mali by sme zvážiť, na čo máme, radšej skromnejšie... „Na skromnosť bude dosť času v druhej lige!“ odsekol a trval na svojom.

Dve podmienky klubová rada splnila. Tretia – akvizície na jednotlivé posty – sa v porovnaní s očakávaniami vyprofilovala do skromnučkej podoby. HK Sp. N. Ves horkotľavo „vyčendžoval“ s bratislavským Slovanom svojho odchovanca Mariána Horvátha, o čosi ľahší bol transfér gólmána Poliačka z Liptova.

Ibaže v hre boli ešte ďalší adepti z betónmi: Odehnal, Kompas, Piller. Napokon sa zo skusov v Poľsku vrátil Stanislav Kubuš.

Samotné účinkovanie HK Sp. N. Ves v extralige potvrdilo okriedlý výrok T. Pospichala, platný i pre najrýchlejšiu kolektívnu hru: hokej naozaj nemá logiku... Po prvej štvrtine trónili Spišiaci na dne tabuľky, po obrátke hrali vo Zvolene, odkiaľ si odviezli dva body.

Novovešťania drzo uchmatli bod aj Trenčínu, Slovanu, namaškrtení vyhrali o jedinký gól v Poprade. Brankár Kubuš sa vonku prekonáva, figuruje v šestkách kola, doma famózne výkony akosi nevie zopakovať. Len čo sa mužstvu začalo dariť, postihli kompaktné formácie zranenia M. Horvátha, Jurka, Krajňáka. Iba máličko chýbalo, aby sa Sp. N. Ves razantnejšie odrážala od tabuľkového prepadliska, no vždy zaúradovala športová rozmarná sudba.

K raritám, ale práve tak k istotám spišskonovoveského hokeja patrí tunajšie publikum. Štatisticki sa chytajú za hlavy: mužstvo sa plance kdesi na konci extraligového peletónu, a predsa má rekordnú návštevnosť, akú Spišskej Novej Vsi môžu úprimne závidieť aj vysokofavorizovaní lídri...

Môžbyť pokus o zotrvanie v najvyššej slovenskej hokejovej súťaži v tejto sezóne nevyjde. Pravda, novoveskí hokejisti neskladajú zbrane vopred. A už vôbec nepomýšľajú na to, že by táto premiérová-historická epizóda účinkovania medzi slovenskou elitou mala byť posledná.

JOZEF LAPŠANSKÝ

Pod tatranským nebom

Aeroklub pôsobí v Spišskej Novej Vsi takmer štyri desaťročia (od roku 1954). Na novoveskom letisku začínali výcvik mnohí významní vojenski i civilni piloti a parašutisti.

V súčasnosti má aeroklub tri odbory. V motorovom odbore v leteckej navigácii najlepšie výsledky dosahuje Ing. Ján Šabfa. Dlhoročným učiteľom letania je Michal Korkoš a najmladším pilotom je 19-ročný Maroš Divok. V bezmotorovom odbore najkvalitnejšie výkony podáva Ján Divok, viacsobný majster SR. Tento odbor má najpočetnejšiu časť členskej základne. V parašutizme si Novovešťania dlhé roky udržiavajú stabilný počet členov, dosahujúcich kvalitné výsledky. Pre zlú finančnú situáciu aeroklubu sa v poslednom období v Sp. N. Vsi uskutočnilo málo zoskokov. Parašutisti skáču v Žiline. Najznámejší sú Rado Krempaský a Dušan Svitek.

Klub žije bez štátnych dotácií. Prijmy má z členských príspevkov, brigádnickej činnosti, z prenájmu priestorov a darov sponzorov. (mh)

HOTELOVÁ
AKADÉMIA

SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Vám ponúka tieto služby:

- * svadobné hostiny
- * bankety, stužkové slávnosti
- * jubileá
- * rodinné oslavy
- * konferencie
- * príjemné posedenie v našich zariadeniach – hotel Preveza, stredisko praktického vyučovania, Zimná č. 94
- * ubytovanie – hotel Preveza – Domov mládeže, Slovenská 56

052 01 Spišská Nová Ves,
Radničné námestie 1
tel. 0965/242 15
fax 0965/241 89

Hotel
Preveza

GEOSPOL pre výstavbu MVE

Malé vodné elektrárne (MVE) ako technicky pomerne málo náročné zariadenia, zaujímajú opravné miesto v systéme energetických zariadení. Energetiku možno považovať za jednu z určujúcich veličín kvality životného prostredia.

Hydroenergetický potenciál slovenských riek je zhruba 7,4 miliardy kWh. Využíva sa však iba na 30%. I cez rôzne ťažkosti s legislatívou, so zastaraným myslením niektorých kompetentných orgánov môžeme konštatovať, že výstavba MVE sa začína rozbiehať. Opodstatnenosť ich budovania je daná skutočnosťou, že teoreticky až 25% energetického potenciálu našich tokov je využitelných práve malými vodnými elektrárnami.

Podľa štatistických údajov z roku 1930 bola vodná energia na Slovensku využívaná na 3097 lokalitách o celkovom výkone 38 MW, dnes je to nie celých 10 MW.

Malí a strední podnikatelia – investori s malými skúsenosťami pri výstavbe MVE môžu si narobiť nesmierné ťažkosti pri podcenení umiestnenia MVE, resp. zdĺhavom ako aj v mnohých prípadoch nemožnom získaní súhlasu k výstavbe. Preto nie je nutné riskovať, ale využiť možnosti, ktoré ponúka GEOSPOL s. r. o., Spišská Nová Ves.

Organizácia GEOSPOL vám vie zabezpečiť:

– výber lokality s geologickým vyhodnotením, bez ktorého projektant nemôže začať prácu

– vybavenie stretov záujmov potrebných k projekcii

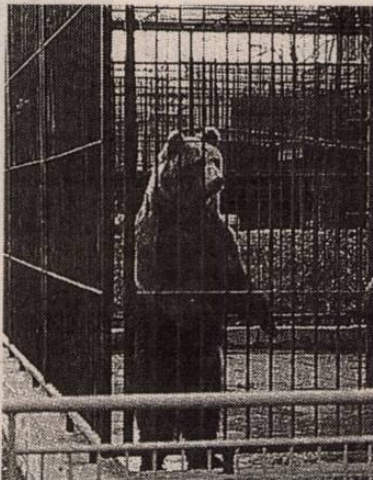
– vybavenie územného rozhodnutia

– zabezpečenie stavebného povolenia

– zabezpečenie výstavby.

Všetky tieto naliehajúce sa upravujú zmluvne. Vzhľadom na už vyčerpané finančné zdroje nie je možné tieto zabezpečiť, ale na druhej strane môžeme kontaktovať investorskú organizáciu pri zabezpečení možných finančných úľav pri výstavbe MVE.

GEOSPOL s. r. o.
Tepličská cesta 2
052 01 Spišská Nová Ves
tel. 0965/222 26
fax 0965/222 26 resp. 311 83

LEN MÁLO MIEST na Slovensku sa môže pochváliť zoologickou záhradou. Spišskonovoveská je najmladšia, no na nezáujem návštevníkov sa sťažovať nemôže. V uplynulej sezóne ju navštívilo 100 tisíc ľudí.

MOTO tip

Ladislav Mačupa

predajňa autosúčiastok

ŠKODA 105 a 120
FAVORIT
AVIA

Predaj autosúčiastok
na zahraničné automobily
Autodoplnky – príslušenstvo

052 01 Spišská Nová Ves, Zimná 52
Tel.: 0965/231 32 Fax: 0965/270 31

Slovenské prírodné výtlačky
a francúzska tradícia

Firma MVL TRADE, s. r. o. Spišská Nová Ves je súkromná obchodno-výrobná firma, ktorá má 18 zamestnancov. Predmetom činnosti je výroba a predaj vysoko kvalitnej a cenovo prístupnej kozmetiky pre široké vrstvy obyvateľstva.

Zakladatelia firmy podnikajú už od roku 1988. Päť rokov praxe v obchode v rodacom sa trhovom mechanizme dalo majiteľom praktické vedomosti a skúsenosti. Ich aktívne využívanie v každodennej činnosti znamenalo aj to, že každý hospodársky rok uzavreli so ziskom. Kozmetiku, ktorú firma distribuovala do obchodnej siete, získavala hlavne dovozom z Francúzska. Počas troch rokov si firma postupne budovala odberateľskú sieť na Slovensku, ktorá dnes tvorí 200 platiacich odberateľov. MVL TRADE dodáva výrobky do každého mesta na Slovensku.

Na základe francúzskej licencie začala firma pripravovať vlastnú výrobu kozmetiky. Aj napriek nedostatku úverových peňazí v komerčných bankách dokázala z vlastných zdrojov začať s výrobou telových a vlasových šampónov, pien do kúpeľa a saponátov. Vyrába ich na báze vysokokvalitného licenčného detergentu a čistých prírodných výtlačkov

z liečivých rastlín. Neobsahujú žiadne sice efektívne, ale zdraviu škodlivé prímеси a olovnaté farby. Sú určené dospelým i deťom a v štátnej školskej dosiahli vynikajúce hodnotenie. Od začiatku výroby vyvinuli chemici firmy vo vlastnom laboratóriu 22 nových výrobkov, ktoré už majú atest Ministerstva zdravotníctva a ktoré postupne zavádzajú do výroby.

V budúcom roku hodí firma podstatne rozšíriť výrobu a realizovať pomerne veľký investičný zámer – výstavbu novej výrobnéj haly. Zrealizovaním tohto projektu by vytvorila v okrese ťažko postihnutom nezamestnanosťou 30 nových stálych pracovných miest s možnosťou zamestnania Rómov. Rozšírenie výroby by obohatilo slovenský a český trh o nové druhy prírodnej kozmetiky, ale znamenalo by aj odbytové príležitosti pre vyše 20 slovenských firiem – dodávateľov surovín a polotovarov pre kozmetickú výrobu.

Pracovníci firmy, v ktorej vekový priemer je 30 rokov, sú optimisti. Veria, že vnútorné ekonomické a politické podmienky budú viac naklonené domácim výrobcom a podpora súkromného podnikania sa bude nielen deklarovávať, ale viac prakticky realizovať. –jv–

Senzačná ponuka!

Pre útulný domov
bytový textil
z veľkoobchodu
ANDREÁNSKY

- prikrývadlá, plyše, leskymá firmy LARISA Liberec
- plyšové koberce a podlahové krytiny z firmy KORASAN Rajec
- obojstranné koberce firmy JUTA Dvůr Králové
- vlnené šatovky zo SLOVENY Žilina
- sypkoviny a bavlnené šatovky firmy SEBA Tanvald
- perové paplóny a vankúše firmy HYDINA Cífer
- záclony, čipkoviny, tyly firmy TYLEX Letovice

Obchodníci !

Vaše správne rozhodnutie
má telefónne číslo 0968/3085 alebo 2871

ANDREÁNSKY Veľkoobchod
KOBECERCE, BYTOVÝ A METROVÝ TEXTIL
060 10 Kežmarok, Slavkovská 40

Vydal MESTSKÝ ÚRAD v Spišskej Novej Vsi v súčinnosti s redakciou denníka NÁRODNÁ OBRODA. Pripravili: Mgr. Ján Volný a Mgr. Milan Hritz. Snímky: L. Jiroušek, J. Volný, E. Javorská, M. Voš, archiv.

